– אליבא דרבי ישמעאל לא תיבעי לך דאמר בדניזק שיימינן According to ר"י do not query, for he says we assess the גיוק

Overview

רשב"א מאקרוניא had a query; when we assess the מיטב payment, do we assess the מיטב of the particular individual, or do we assess according to what is generally considered מיטב (at large)¹. The גמרא continues that this query is not applicable according to ר"י for he maintains that בדניזק שיימינן (and therefore not בשל עולם). The query is only according to ר"ע who maintains בדמזיק שיימינן; does he specifically mean בדמזיק or perhaps he meant בשל עולם. Our תוספות explains why indeed the query is only according to ר"ע, and not according to 2 ,"\forall \tau.

תוספות explains that there is no איבעיא according to - -

כיוו דיליף מגזירה שוה³ דשדה שדה מוביער בשדה אחר דהוי דניזק since he derives his rule of בדניזק שיימינן through a שדה סל גז"ש from the פסוק of גיזק which refers to the field of the גיזק. Therefore there is no doubt that we maintain בשל (of the הן שמין (ניזק, and not 4 בשל.

אבל לרבי עקיבא אפשר דהא דקאמר דהאיך דקמשלם לא אתא אלא למעוטי דניזק: However according to מיטב it is possible that when he said that the מיטב should be assessed by the one who is paying, he is not (necessarily) coming to say that בדמזיק שיימינן (it has to be the מזיק of the מזיק of the exclusively), but rather to exclude that it is not the צידית of the ניזק.5

Summary

There can be no doubt according to היטב דניזק since he derives מיטב דניזק from a פסוק: however ר"ע when he said האיך דקא משלם may have meant למעוטי דניזק.

Thinking it over

Why is there no איבעיא according to ר"י in the case where אהני קרא?⁶

 $^{^{1}}$ If the זיבורית of the individual is כעידית דעלמא, then he can pay him from the זיבורית.

איבעיא according to "ר" would be if the דייז זיבורית דעלמא (or if the עידית דעלמא), (or if the עידית דעלמא is better than the עידית איז and the מלוה possesses כעידית דניזק וכעידית דעלמא; which does he have to pay; כעידית דניזק (for שמין (בשלו הן שמין or כעידית בעלמא (for שמין שמין).

³ See גמרא ו,ב.

 $^{^4}$ If not for the תורה אנו"ש would agree that בדמזיק שיימינן. The תורה specifically writes the תורה to inform us that it is not so, but rather בדניזק שיימינן. If the תורה meant to teach us באל עולם הן שמין, it should not have used a גז"ש which indicates that בדניזק שיימינן.

 $^{^5}$ According to די"ע there is no (extra) מיטב שדהו ישלם 6ס פסוק: rather the בדמזיק שיימינן: rather the מיטב שדהו ישלם indicates that it refers to the מיטב דהאיך משלם. In addition ר"ע never stated explicitly מיטב דמזיק; rather he said האיך דקא משלם. Therefore we can query whether the פסוק and ר"ע meant that the מזיק cannot pay (only) with the מיטב of the ניזק, but must rather pay עידית דעלמא (which is better than ניזק, set ניזק, set תוס' ו,ב ד"ה כגון. 6 See מהרש"א (הארוך) וכו'. See מהרש"א.